



**КРИВОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА  
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ**

**Р І Ш Е Н Н Я**

18.02.2015

м. Кривий Ріг

№ 62

***Про стан збереження об'єктів  
культурної спадщини на  
території Кривого Рогу***

Історична спадщина Криворіжжя є невід'ємною частиною державного культурного надбання. Головним напрямом пам'яткоохоронної роботи в Кривому Розі є забезпечення збереження культурної та історичної пам'яті, яку несуть пам'ятники, пам'ятні знаки, меморіальні дошки, установлені в місті.

У Кривому Розі сформовано єдиний реєстр об'єктів культурної спадщини. Він налічує 180 меморіальних і вказівних дощок, 152 пам'ятника та пам'ятних знака, 88 з них є пам'ятками історії та монументального мистецтва місцевого значення, перебувають під охороною держави, занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. З розвитком виробництва й техніки, науки та культури, із соціальними та національно-визвольними рухами пов'язано 18 пам'яток архітектури та містобудування. У межах Кривого Рогу розташовано 14 (разом з внутрішньо комплексними – 19) археологічних об'єктів культурної спадщини. Серед об'єктів – 1 пам'ятка курган «Могила Налетіна» (кладовище «Центральне») та 13 – щойно виявлених.

96 пам'ятників, розташованих на території міста (у тому числі 52 об'єкти, занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України), перебувають на балансі управління благоустрою та житлової політики виконкому міської ради, 56 – на балансі суб'єктів господарювання. Ці об'єкти утримуються коштом міського бюджету та суб'єктів господарювання.

Для проведення ремонтних, реставраційних робіт на пам'ятках місцевого значення та інших об'єктах культурної спадщини з міського бюджету в 2014 році виділено кошти в сумі 81 276, 77 тис. грн. Залучаються також спонсорські та добродійні кошти.

З метою забезпечення охорони, збереження й використання історико-культурної спадщини протягом 2013, 2014 років було виконано комплекс організаційних заходів. У травні – червні 2013 року у зв'язку із завершенням

терміну дії були оновлені укладені раніше охоронні договори на пам'ятки історії та монументального мистецтва. Порушень балансоутримувачами умов охоронних договорів та режиму використання пам'яток не виявлено.

На виконання Наказу Міністерства культури України від 28 січня 2014 року №42 «Про занесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України», з метою приведення у відповідність до вимог Наказу облікової документації на пам'ятки, що перебувають на обліку під охороною держави, у червні – серпні 2014 року обстежено всі пам'ятки на території міста, стосовно кожної зібрана описова та документальна інформація, виготовлені фотоматеріали, складено нові акти технічного стану.

Згідно із Законом України «Про охорону культурної спадщини», з Постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2001 року №1768 «Про затвердження Порядку укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини» у місті розпочалася робота з укладання охоронних договорів на пам'ятки архітектури та містобудування.

Значну діяльність щодо організації необхідних заходів з догляду за пам'ятниками, пам'ятними знаками, меморіальними дошками здійснюють виконкоми районних у місті рад відповідно до повноважень, делегованих рішенням міської ради від 30.03.2011 №259 «Про обсяг і межі повноважень районних у місті рад та їх виконавчих органів», зі змінами. У кожному районі міста діють дорадчі органи, які щоквартально здійснюють обстеження пам'яток історії та культури, вирішують актуальні питання пам'яткоохоронної роботи. З метою забезпечення впорядкування зазначених об'єктів відповідними рішеннями виконкомів районних у місті рад за кожним закріплено підприємство, установу, заклад.

Питання забезпечення охорони пам'яток історії та культури, збереження й використання культурного надбання розглянуто в 2013, 2014 роках на засіданнях виконкомів Центрально-Міської, Жовтневої, Тернівської, Інгулецької районних у місті рад, а в лютому 2015 року розглядатиметься виконкомом Довгинцівської районної в місті ради.

У місті не допускається самовільне встановлення нових пам'ятників, пам'ятних знаків, меморіальних дощок. Контроль за дотриманням вимог законодавства України у сфері охорони культурної спадщини здійснює міська комісія з питань збереження, утримання та встановлення меморіальних дощок, пам'ятників, пам'ятних знаків у місті Кривому Розі, створена рішенням міської ради від 22.12.2010 №71 «Про збереження, утримання та встановлення меморіальних дощок, пам'ятників, пам'ятних знаків у місті Кривому Розі». Ремонтні роботи на пам'ятках проводяться лише за наявності письмового дозволу департаменту культури, туризму, національностей та релігій Дніпропетровської обласної державної адміністрації на підставі погодженої з ним науково-проектної документації.

З метою увічнення пам'яті воїнів, загиблих під час виконання військового обов'язку в зоні проведення антитерористичної операції,

виконкомом міської ради оголошено конкурс на кращий ескізний проект пам'ятника загиблим військовослужбовцям.

Освітньо-культурним, науковим та історико-краєзнавчим закладом Кривого Рогу є комунальний заклад культури «Криворізький історико-краєзнавчий музей». Його фонди складають 115 570 предметів музейного значення. Тут зберігаються документальні та речові скарби, пов'язані з минулим міста. Закладом проводиться значна науково-дослідна краєзнавча робота, діяльність з уточнення списків загиблих воїнів, увічнених на братських могилах тощо.

У зв'язку з виявленням нових документальних джерел, пов'язаних з існуванням перших поселень на Криворіжжі, триває робота з визначення точного часу заснування міста.

Разом з цим, існують і певні проблеми, пов'язані з організацією роботи з охорони культурної спадщини.

Майже всі пам'ятки історії та монументального мистецтва на території міста, 80% яких пов'язані з періодом Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років або з подіями того часу, потребують ремонтних робіт.

Об'єкти культурної спадщини стали заручниками ідеологічних протистоянь. У місті неодноразово скоєно акти вандалізму, наруги над пам'ятниками.

Залишаються без визначення власника 13 об'єктів культурної спадщини, у тому числі 4 пам'ятки, занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.

Не укладено охоронні договори на 8 пам'яток місцевого значення, а саме: 4 – пам'ятки історії і монументального мистецтва й 4 – архітектури та містобудування.

Трапляються випадки самовільних робіт на пам'ятках архітектури та містобудування, що може призвести до втрати не лише їх автентичності, а й предмету охорони взагалі.

Виходячи з вищезазначеного, з метою створення належних умов для збереження та охорони культурної спадщини, керуючись Законами України «Про охорону культурної спадщини», «Про місцеве самоврядування в Україні», виконком міської ради вирішив:

1. Узяти до відома інформацію начальника управління культури і туризму виконкому міської ради про стан збереження об'єктів культурної спадщини на території Кривого Рогу.

2. Управлінню культури і туризму виконкому міської ради (Стрига Н.В.):

- 2.1. Спільно з виконкомом районних у місті рад протягом 2015, 2016 років завершити роботу з укладання охоронних договорів на пам'ятки історії й монументального мистецтва, архітектури та містобудування, занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України (додаток 1).

2.2. Організувати проведення інформаційної роботи з питань популяризації культурної спадщини, ознайомлення мешканців міста з пам'ятками місцевого значення.

3. Управлінню благоустрою та житлової політики виконкому міської ради (Катриченко О.В.) з метою належного відзначення 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941– 1945 років разом з виконками районних у місті рад організувати проведення заходів з благоустрою та ремонту об'єктів, що увічнюють подвиг співвітчизників: пам'ятників історії, братських могил, поховань невідомих солдатів, в межах коштів, передбачених міським бюджетом.

4. Зобов'язати:

4.1. Виконками районних у місті рад (Терьохін В.П., Коритнік В.В., Беззубченко В.В., Колесник І.В., Степанюк С.Д., Салтовська І.П., Рижков Є.В.)

4.1.1. Посилити контроль за утриманням та збереженням пам'яток історії й монументального мистецтва, архітектури та містобудування; з метою аналізу стану їх збереження й своєчасного проведення ремонтних і відновлювальних робіт постійно здійснювати відповідний моніторинг із залученням провідних фахівців пам'ятоохоронної сфери та представників громадськості.

4.1.2. Здійснювати пропаганду культурної спадщини та поширювати знання серед мешканців міста про вимоги законодавства щодо її охорони.

4.1.3. Негайно інформувати органи правопорядку, балансоутримувача та виконком міської ради про факти руйнації, акти вандалізму, уживати заходів щодо їх недопущення та усунення.

4.2. Міський комунальний заклад «Криворізький історико-краєзнавчий музей» (Горбань С.О.):

4.2.1. Продовжити роботу з підготовки історичних довідок для подальшого складання паспортів на пам'ятки історії та монументального мистецтва, що перебувають на державному обліку.

4.2.2. Забезпечити збереження залишків зруйнованих пам'ятників (додаток 2) на території закладу.

5. Рекомендувати Криворізькому міському управлінню Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Дніпропетровській області (Гречух А.О.) посилити контроль за своєчасним реагуванням на скоєння незаконних дій стосовно об'єктів культурної спадщини (пошкодження, руйнування, знищення).

6. Виконкомам:

6.1. Тернівської, Довгинцівської, Центрально-Міської, Інгулецької районних у місті ради протягом 2015, 2016 років здійснити заходи щодо встановлення власника та балансового облікування пам'ятників, пам'ятних

знаків (додаток 3) і пам'яток історії та монументального мистецтва місцевого значення, що перебувають під охороною держави (додаток 4).

6.2. Держинської, Саксаганської районних у місті рад до 01.01.2016 на засіданнях розглянути питання стану збереження об'єктів культурної спадщини на території районів.

7. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови відповідно до розподілу обов'язків, координацію роботи – на управління культури і туризму виконкому міської ради.

*Міський голова*

*Ю.Вілкул*